

تورک پوردی

تورک ادبیاتی مرکزی لیبیتی لطفندره نشر اولونور

نومبرو : ۱۴

اول بشتنجی سنه

جلد ۳

تشرین قانی ۱۹۲۵

ذليخا

اوچنجى پرده [۰]

اشخاص

ذليخا	پترو	روسر	استاناووى
عبدالله	سليم جان	قاديئر	ژاندارمه لر

برروس اوى ، ديوار بويجه اوزون صيرالر . قيو طرفنده برنجه دن معول بويو بجه بر سهكى . كوشده مختلف جسامته كاغدلر ايله سوسلو پوتلر ، پوتلك اوكنده موم يانار ، پرده آچيلدنى زمان صحنه هنوز بوش . طيشاريدن كليسانك چاك صدالرى ايشيديلر . ذليخا ايچرى كير . اوزرينه قيشلق ، پوستاريز ، درى البسه كيمش ، باشنى سياه بر اورنو ايله اورتمش . اوه كيرنجه اولاشيكده كي چوچنى كوزون كچور . اوك ايچى كيتدكجه قاراغلاشير ، مومك ضيا سيله كوشه بر آرز آيدىنلقدرد . ذليخا قيشلق البسه لرني چيقاردقدنصكره لامياني ياقار . پوتك اوكنده كي آتشي سوندروب صرهبه اوطورير . بوينده كي صليبي چيقاروب كوشه يه فيرلاتير .

ذليخا — لعنت اولسون ! (بر آرز دوشونوب دورددن صوكره) (اعود
بسم الله اوقويوب) يارب كناهلمى عفو ايت ! حالم سكا معلوم . بنى اجبار
ايدىيورلر . [صحنه نك اورته سنده اللرينى دعايه قالديرمش وضعيته] عفو ايت
رهم ! عفو ايت ! كناهلمى عفو ايت ! (خنجر يقله آغلار) ايكي سنده نبرى
شو كافر ايله برلكده ياشايشى عفو ايت ! ايكي سنده نبرى سنك عبادتك يرينه
كليسيه دوام ايديشى عفو ايت ! ايكي سنده نبرى حرام ناپاك يمكلر ييشى عفو
ايت ! (باغراق) عفو ايت ! عفو ايت ! (خنجر قراق آغلار) والدم بنم ايچون
كيم بيلير نه قدر اوزوليور . عزيز اولادلرمدن آيرلدم . حقيقى زوجى زندانلرده
چوروتيورلر .

رهم ! حاضر و ناظر اولان رهم ! دشمنلرى جزاسز براقا ! اكينلرى بوز
طونسون ! حيوانلرى و بادن تلف اولسون ! نسللرى قوروسون ! (خنجره رق
آغلار صوكره عين وضعيته پنجره لك پرده سنى اينديرر . صندقدن برنسخه

چىقاروب اوپدو كدن سو كره بويته طاقار. سجادى ي آلوب ييار سو كره اوزرىنه
 اوطوروب اولايواش ، سو كره خنجقريقله آغلار) يولنى غائب ايدنلره يول
 كوستن ، صوصايانلره صو ، آچلره ييه جك ورن ! بنى يالكز براقا ! كافر
 النده يوانى غائب ايدن ذليخايه يولنى كوستر ! كوستر ! (خنجقريقله آغلار)
 كيمسه سز قيزلره ، قادينلره حاميلك ؛ يقيملىره آنالق ، او كسوزلره بابالق ايدن ، اسلام
 عسكرينه صوده كوپرو ، قرمده قلمه اولان عزيزلر ! شو اولادندن جدا قالان
 آتايه ، قوجه سز قالان طولله دشمنه اسير اولان مسلمان قاديننه يارديم ايت !
 يارديم ايت : (آغلار) بوتون اوليالر ، بوتون پيغمبرلر ، دين وملت يولنده شهيد
 اولان مسلمانلر ، آغلايه ، آغلايه كوزياشلىرى توكنن شو قاديننه شفاعتچى اولكز !
 برآزسكونت بولارق) بن بوراده بروس اوند براقار روسك دوشكىنى يايلاشيورم .
 چوجقارم شيمدى عجبازمه لرده در ؟ كيم بيلير نرملرده يقيم ، او كسوز سورونيورلر .
 بلكه ده ديلنجى اولمشلردر . ياخودده خدمتكار اولوب كيجه لرى ايب بوكمكه .
 كوندوزلرى ده اجنيلرك چوجقارينه باققله مشغولدرلر . كوزلرينك نورينى غائب
 ايدن آنتم ! اولادلرندن آريلان آنتم ! احتمال سوقاق ، سوقاق ، اودن اوه
 ديلنرك دولاشيور . حلال قوجهم كيم بيير نرملرده ، قوشلرك بيله اوچوب
 يقيشه مديكى يرلرده آياغنده زنجيرلر سوروكليه رك طاغلرده طاش كسيور . بن ايسه
 بوراده ! بن بوراده روسه اسير (برآز دوشوند كدن سو كره) ربم ! هر برده حاضر
 وناظر ربم ! ايسلك ده ، كوتولك ده سكا معلوم . هر كسك دوشونجه سنى بيليرسك !
 عذاب آتشنده نيمزلند كدن سو كره البت بزمده رحمتنى اسيركه مزسك ! حقيقى
 قوجهمه ، چولوق چوجوغمه قاووشيرم . اختيار آنتم اولوم دوشه كنده ايكن
 صوك دقيقه لرند دوداقلرينه صودوكك مبسر اولور . تقديره بويون اكك
 مجبوريتنده يز . هر كيجه نك البت برصاحبى واردر . (طيشايدن برسكلىر . ذليخا
 سجادى ي كيزلر . قبودن بترو ايچرى كيرر . كنديسى سرخوش)
 بترو — (ساللانارق) بن ككدم . بن ! بنم كيم اولدلمنى بيليورسك ! (ساللانا

ساللانا گوشه كيدر . پارماقلىرىنى آلتە ، كوكسە وورەرق روس خادىق اوزرە
عبادت ايتك ايستر ، آتشك اولمادىغى كورنجه) آتش ! آتش ! آتش نرمدە ؟
(يىقىلىر كېي اسكەلەيە اوطوروب ائىلە ماسەيە وورەرق) بن سنك ازى دىشلىرىكى
سوكەرم ! بىليورمىسك بن لىم ؟ (ائىلە بردها ماسايە وورور) بن سنك قوقش
تاتارلار كەن دكلم . اى مارفا ! اى مارفا ! ذليخا هيچ برسوز سويلە من آماغە قالقەرق
ذليخانك يانە وارير . (يوسروقلرىنى تەيدىلە قالديرارق) نىچون سويلە ميورسك ؟
نە ايچون سوسيورسك . بر وورورسەم سنى كول ايدرم .

ذليخا — ايسترسەك وور ! وور !

پترو — ھى ! ھى ! ھى ! دىمك عنادجىلنى براقدك ! (كلوب قولتەن طوتار
وقوجاقلامق ايستر ، ذليخا ايتەر ، پترو سەندەر)

پترو — (تەيدىكار يوسروقلرىنى صيقارق) اسكى قوجا كى اوزليورسك ! دكلى ؟
سنى كيدى سنى ؟ قوقش ! (آياق وورارق) ھايدى كيت ! ياق مومى ؟ (سوكەرە)
اى مارفا ! اى مارفا ! ووتقا كتير !

ذليخا — كەندك كيت ! دفع اول !

پترو — (يانە وارارق) نە ديدك ؟ (وورور ، ذليخا يىقىلىر ، پترو وورمقەدە
دوام ايدەر) دوموز ! دىلنەجى سنى !
ذليخا — (باغىراق) آللە !

پترو — نە آللەھى ، آللەھى ديدك ! ايشتە سكا آللە ! ايشتە آللە (وورور)
ذليخا — اولديرييورلر ، اولديرييورلر ، امداد ! (دىشساريدەن سىسەر كلير
قېودەن براختيار روس ايلە ايكى روس قادين آرقالرەندەن قياقتى دوزكون باشقە بر
روس كورونور)

اختيار روس — دىمىسك ؟ نەسك ؟ آدم ئولديرمەكمى قالقشەدك ؟ سىبىرايە
كىتمەكمى ايستيورسك ؟

پترو — انسان اولديرەنى سىبىرايە كوندرييرلر . اوانسان دكل ! او كوپك ،
تاتار كوپكى ! بن اونك جاتنى چىقارەجەم . (تەكرار دوكمك ايستر . روس قادينلرى

باغیریر . اختیار روس یرینه اوطورور)

پترو — (ذلیخایه) سوبله باقالم آلهک یاردیم ایتدیعی ؟ بن سکا دها آلهکی
کوستیریم (روس قادینلری ذلیخانک یانه کیدوب باشلرینی ساللارلر)
اختیار روش — (پترونک یانه کیده رک) سنده برآز صیقلهقی یوقی ؟ یورطی
کونی اولدیعی قوفا چیقاروب کاشانی ولولهیه ویریورسک . بن کیدر ضابطهیه خبر
ویریرم . قاریسینی اولدیریور دیرم .

پترو — او بنم قادینم دکل . او تاتار قادینی . اولا کندیسنه سورسا کنزدها
ای ایدرسکنز . نه ایچون مومی یاقامش ؟ (روس قادینلری باقیشیرلر) سوکره
بکا نه ایچون ووتقا کتیرمیور ؟

کنج برروس — اوت مومی یاقاسی لازم . بوراسی تاتار کویی دکل . پترو
بن سنک یرنده اولسم دها فضله دو کردم . (پترو بوسوزاوزرینه قالقار دوکک ایستر
اختیار روس مانع اولور)

روس قادینلری — بوکون کلیسایه کیتدیکنی کوزومزله کوردک . سن ایسه
سرخوش کیم بیلیر نروده ایدک ؟

پترو — کیتدی ایسه عبادت ایتدی ظن ایتیکز ! اونک نه عفریت اولدیغنی
بیامزسکنز . او هیچ برزمان آلهنی اونوتماز . کیجه لین قالقوب نماز قیلدیغنی
کوزمله کوردیم .

کنج روس — پترو ! سن پک یوموشاقسک ! بن اوکا دینی نصل مسخره ایتک
ایجاب ایده جکنی کوستیریرم .

ذلیخا — بنم دینی مسخره ایتدیکم یوق !

روس قادینلری — اویله ایسه نه ایچون تاتارلر کبی عبادت ایدیورسک ؟
اختیار روس — او تاتار اولدیغنی ایچون تاتارلر کبی عبادت ایدیور .
یوقسه سن اونی روس ظن ایدیورسک ؟ پاپاسک اسکی قوجه سندن جبراً آیروب
برروسه ویرمه سی ایله اودیننی اونوتورمی ؟
پترو — بن اوکا اونوتدیریرم . بو تاتار کوپکی ایله بتون حیاتم زهرلندی .

بم ايله ياتقى ايستميور . زاخار هايدي ايجهلم! ايسترسه دنيا آلت اوست اولسون
(برندن قالمقى ايستر)

اختيار روس — يرندن قميلدامغه طاققى يوق . صوكره ينه ايچمك ايستميور .
دويدكى ؟ يوقسه بوتون اوكى ، طوبراغكى ده ايچمك ايستيورسك ؟

پترو — بن كدرمدن ايچيورم . انسائك قاديى قادين اولمادقدن صوكره
نه ياپسون ، ايچر . او بنى آدم يرينه قويميور . كيجه ، كوندوز بوتون فكري شو
تاتارده (ينه دوكلك ايستر . اختيار روس مساعده ايتمز . پترو آغلامغه باشلار .)
ياپاس بنى خراب ايتدى : « او پترو ! سن مارقايى آل بن سنى براقام . بسقپوسدن
سك ايچون اكراميه آلبر ، چوجقلىك اولورسه او قوتورم . هپسى ياپاس اولورلر .
سن يالكز يرده ياتارسك ، ديدى . شمدي نه كونم ونه ده كيجهم بالى .
(ماصايه و ورارق) بن سكا سوستيرم ! (اختيار روس پتروني يتاغه ياتيرر .
او ك ايچى سا كنله شير) .

كنج روس — (ذليخايى كوستره رك) اوني روس مناسترينه كوندرمك
لازم . روس كوينده تاتار كى عبادت ايتك اولورمى ؟ بوسنه نه وقتنده ياغمور
ياغدى نه ده روزكار اسدى ، هر شيشى آلت اوست اولشكن دها بيوك بلامى
ايستيهلم .

اختيار روس — بم فكرمه قاليرسه اوني اسكى قوجهسنه اعاده ايتك لازم .
انساني جبرا باشقه دينه صوقق اولورمى ؟

روس قاديى — سن نه ديورسك آبول او بر كره تنصر ايتد كدن صوكره
هيچ اعاده ايتك اولورمى ؟

اختيار روس — تنصرايتمه ش . ايتديرمشلر . تاتارلغنى طبيعتيله اونوتماش .
بن اوني آكليورم . بن لهستان اختلالى اولدينى زمان زورله قاتولىك ياپيلان بر
برروس قيزى كورمشدم . شكايىنى كوزياشلىيله آكلاتدينى زمان بولوك قوماندانى
يله مرسته ككشدى .

روس قاديى — زواللى !

اختیار روس — مارفاده عینی وضعیتده، اوده آغلیور . هر کسک کندیدی دیتده قالماسی لازم . بریسی نه جبراً روس ونه ده جبراً تاتار ایده بیلیرسکز . بونلرک هپسی ده بهوده . بزم پاپاس بستیوسک کوزینه کیرمک ایچون ایشکدارلق ایدیور . دهابیوک رتبه آلق ایستیور . (پترو خورلامفه باشلار . روس قادینلری باقیشیرلر . اختیار روس ذلیخایه خطاباً) مارفا ، اگرینه دوکمه قالقیشیرسه بکا کل . بن مأموره سویلرم (هپسی چیقارلر)

ذلیخا — (آیاق اوچی اوزره یورویه رک یوزینی کوزینی ییقار . ماصیه اورتو پایارق سفره حاضرلار . پترویی قالدیرمه دن یمکه اوطورتور . پترو خورولداز . طیشاری ده آجی برفورطنه قودورور . ذلیخا پنجره دن باقارق مدھش قار تپی وار . ربم ! یوله کیلره یاردیم ایت ! زواللی سلیم جانک بویله برصفوقده صیفیناچق یری وارمی ؟ قارانلق زندانلرده می تیره یور . یاخود سیریانک نهایتسز یوللرنده آغیر کلیچه لر سوروکلیه رکمی طولاشیور . احمدجان آغا ، تیمورجان آغا ، مصطفی لر کیم بیلیر نه حالده درلر ؟ زواللی امام افندی ! عجبا شیمدی نره ده ؟ احتمال اونی ده زندانلرده چوروتیورلر . ربم صبرجیل احسان ایت . آرادن ایکی سنه لك زمان کجدی . ایکی سنه شاقا دکل کیمسه دن برخبر کئیور . کچن سنه یالکز برکوچوک تجاردن آنه مک کوزلرینه صو ایندیکنی ایشیتمشدم . لکن سویله بن ده کوزیله کورمه مش ، ایشله سویله دی . مأمورلرک آرا صیرا کلوب استیجواب ایدیشندن وپترونک سرخوشکن میرلدانیشندن سلیم جانک زندانه قاپاتیلدیننی آکلادم . (پنجره یه وورورلر . برآزبکلر ذلیخا پرده یی آچارق یاواشجه) کیم او ؟

خارجدن برسس — یولجی ! پک اوشودم ! برآز ایصینوب ، چیقماق ایستیورم . ذلیخا — سن کیمسک ؟

سس — تا کری مسافری . قورقما سکا ضرر کلز . فضلہ اوشودم . قوی لطفاً آچیکز . چابوق اولک رجا ایدرم .

ذلیخا — (متعجبانه) بوسسده هیچ ده یابانجی دکل . یوقه بزلردن بریسی ؟ (پترویه باقارق) او یوا ایسترسه ک هیچ اویانما ! (قویه کیده رک) شیمدی آجاچما !

(قېوي ياواشجه آچدقدن سوكره هيچ كورولتو يامادن چيقوب كيدر .
 اوزاقدن كلسانك قله سنده كي چاك ساعت طقوزي وورير . برآز سوكره ذليخايله
 آرقاسنده كورك كيپن اوستي باشي قارلي برتاتار ، عبدالله ايچري كيرر .)
 عبدالله — (سحنه نك اورتە سسنة كلوب اوطهيه بركره كوز كزدير دكدن
 سوكره پتروپي كوستره رك) بوقوجا كمى ؟

ذليخا — اوت . كورككزي چيقاريكز . اوشومشسكزدر .

عبدالله — البت اوشودم . ايكندى وقتي يوله چيقمشدم . نيتم يارين صباحين
 صباح نمازيني ايشان حضرة (شيخ) تابع اوله رق قيلمق ايدى . تقدير ! بوراده
 قونمق لازمكلى . يولى غائب ايتدم . كيتدم كيتدم نهايتي يوق . اميدم كسيلمك
 اوزره ايكن اوزاقدن برآتش كوروندى مكر اوراسي بورانك دكرمنى ايمش .
 بيلم بواوده صيغيناچق بر كوشه بولا بيليرمى يم . (پترويه باقار)

ذليخا — قالا بيليرسكز ، او سرخوش . كندندن بي خبر ياتيور . صماور
 حاضر لايىمى ؟

عبدالله — لطفكارسكز !

ذليخا — (صماور حاضرلار) سز اصلاً نره ليرسكز ؟

عبدالله — يك اوزاقدن ، يك اوزاقدن !

ذليخا — اوزاقدن ، فقط نره دن ؟

عبدالله — چيستاي اسمنى ايشتيديك وارمى ؟ بن او طرفدنم .

ذليخا — البت ايشيتدم . هانكي كويدن ؟

عبدالله — طوغديغم كويك آدى « امين » اوقودينم ير « دورت اوپلى »

شمدي ياشاديغم ير اوزەن باشي (عبدالله طيش البسه لريني چيقاروب اوطورير)

ذليخا — (صماور ياننده) نه ايله مشغولسكز ؟

عبدالله — صره سسنة كوره . نه راست كليرسه . جناب حق نه رزق كوستيرسه

اونك آرقه سندن قوشوب طور ييورز . شيمدى شيخه مرید اولمغه كيدييورم .

سن آبي تور كجه بيليورسك ، هانكي طرفدنسك ؟ يوقسه كره شق قزيميسك ؟

ذلیخا — سن نصل بیلورسهك بنده اويله بیلورم .

عبدالله — بن الحمد لله مسلمانم .

ذلیخا — بلكه بنده مسلمانم (عبدالله شهبهلی باشی ساللار ، صوكره
استفهامكار پترويه اشارت ایدر .)

ذلیخا — (بر آذ قیزارارق) بنی زورله روسه ویردیلم . سن امین کوینده
طوغدیغك ایچون خاطر لاماك ایجاب ایدر . قارغا کونجی پاپاس ایله برلكده زاندارمه
باصدی . بن عمادی ددهنك قزی یم .

عبدالله — (تعجب اظهار ایدرك) سن ذلیخامیسك ؟

ذلیخا — اوت ذلیخا !

عبدالله — پترويه اشارت ایدرهك پکی اونك ایله نصل یاشایه بیلورسك ؟

ذلیخا — باشقه نه پاپاسیلیرسك ؟ تقدیر بوایمش !

عبدالله — (باشی ساللا یهرق) سن ذلیخا نه ایچون .. (سوزینی اكال

ایده مز پترو صاقلار)

ذلیخا — بر آذ یاواش . او یانیرسه غوغا چیقاریر . (عبداللهك یانه کیدوب

اوطورارق) بزم کویده اك صوك دفعه نه وقت بولندك ؟ والدهمی کوردکی ؟

قزلرم نرده ؟ (عبدالله دونوب باقار)

ذلیخا — او او ییور . هیچ قورقا ! سؤالرمه جواب ویر . ایکی سندن

بری هیچ بر خبر آلدیغم یوق .

عبدالله — کوردم . کوردم . بن دوغرو سزك کویدن کلیورم . والدهك

صاغ ، سلامت . یالکنز کوزلری ضعیفله شدی . (ذلیخا یاشارینی سیلر)

ذلیخا — یا قیزلرم ؟

عبدالله — قیزلر کی ؟ اونلرده سلامتدهلر . اونلری بولمق ایچون بوتون

کونی تفتیش ایتدیلم . اونلر شیعمدی روسك آلی کوزی یقشه مبهك برده
بولیورلر .

ذلیخا — دیمك صاغ ، سلامتدرلر .

عبدالله — هرایکسی ده نور طوبی کی .

ذليخا — يا او غلم !

عبدالله — او غلك سنك يانكده دكلى ؟ بز اويله بيليوردق .

ذليخا — (كوزلرينى سيلهرك) اويله اينه اودشمن آله كچمشدر . كيم بيلير شمدى هانكى مناسترده سورونيور ؟ (پتروينه صايقلار . عبدالله سكوت ايدر . ذليخا آياغه قالقوب صماورى كتيرر .) سليم جان نه حالده ؟

عبدالله — سليم جان زنداندن هنوز قودتولامادى . بونلردن هيچ خبر كز بوقى ؟
ذليخا — مدن خبرم اولسون ! كويدن آيرلدقدن صوكره مناستره قايانجهيه قدر كونلرجه يول يورودك . مناسترده طقوز آي قالد . ايتدكلرى اذا وجفا براقديلر ، آچ براقديلر ، دوكديلر . نصيحت ايتديلر ، صباح ، آقشام كليسا . چيلديرمق ايشدن بيله دكلى . لسانلرينى بيلميوردم . دردمى آكلاته جق كيمسه يوقدى . بركون هيچ آرامادن ، صورمادن بو حريفه ويريلر . (عبدالله باشنى ساللار) اجننى ديارنده نروده اولديغى تعين ايدنجهيه قدر اپى زمان كچدى . والده مك حياتده اولديغى كچن سنه بورايه كلن بر تجاردين آنجق اوكره نه بيلدم . فقط اونكله فضله قونوشامادم . بوراده هر حركتمه دقت ايدسيورلر . اونك ايچون نه سويلرسك هيسى بىم ايچون يكي خبردر . (صماورى حاضرلار)

عبدالله — (پتروينى اشارت ايدرك) اويانمازمى ؟

ذليخا — خاير ، اوقهر اولاسى يارين اوكله قدر باشنى قالديرماز . آكلات دها آكلات ، كويدم نه لر اولدى ؟

عبدالله — باباس ايله استاناوايى دوكدكدن صوكره پوليس مديرى قرق قازاقله كلوب كوينى باصدى .

ذليخا — اوقدرينى بنده بيليورم . اوكون بى صاقلانديقم صامان آلتندن بولوب چيقارديلر .

عبدالله — استجوابات باشلادى . روس مأمورينك اوكنه كتيربان هر كس سلاحى اولماديغى تفتيش ايتدكدن صوكره باييلتنجهيه قدر دوكيورلردى . الكاول دده بى صوكره احمدجانى دعوت ايتديلر . احمدجان او طه دن چيقوب قره غوله

تسليم اولنديغى زمان هيچ قونوشامبوردى . زندانه كوتوريليركن زواللى يولده
 وفات ايتمش . جناب حق رحمت ايلسون . بك چوق عذاب چكدى . سوكره
 فخرالدينى ياقالا يوب كتيرديلر . اونك يوزى كوزى قان ايچنده قالنجه چارك ياننده
 عسكرلك ايدن مفتاح الدين ايچرى كيروب اسراونيكه [*] آدم عقللى ساتاشدى .
 « سن بورايه آدم اولدير مكمى كلدك ؟ چارك هر كس كندى ديتنده دورسون ديه
 اراده سى وار . بن سنا تويه يازارم » ديدى . بوسوزلر اوزرينه دين دشمنلرينك
 قلبنه قورقو كيردى . سليم جاني ، مصطفى يي ، صبيحت الله چاغردقلى زمان اونلرى ديه
 دو كديلر . فقط اولكيلر درجه سنده دكل ، هيسنى قره غوله تسليم ايتديلر .
 (ذليخا آغلار) نهايت پوليس مديرى امام افندى يي چاغرتدى . اهالى او ك او كنه
 طويلا نمشدى . بنده تصادفاً اوراده ايدم . امام افندى ايچون عمادى دده يي مسلمان
 مزارلغه كومدى ديه فسادچىلق ياپان حريفى غليانه كلن اهالى اوراده ياقالا يوب
 تيه له مسونمى ؟ بوتون مسئوليتى امام افندى يه يوكلتن روسلر چابوق كلهمى ايچون
 تىكرار آدم كوندرديلر . امام افندى كلدى . بونك اوزرينه كويك آقى صقالليرى
 . كيتدى ، امام افندى كلزسه كلز احوال دها كوچلشير ديه يالوارديلر . امام افندى
 كلدى و زواللى مرحومه خانم ده برابر ايدى .

ذليخا — خانم افندى وفاتى ايتدى ؟

عبدالله — اوت كدرندن اولدى . روسلر امام افندى يي اولميه دعوت ايتديلر .
 فقط اهالى براقادى . « سوراجقك وار ايسه طيشارى چيق ده اويله سور ! »
 ديديلر . روس مامورى نهايت چيقدى . بر طرفده روسلر ، او بر طرفده بزم
 اهالى واردى . امام افندى بى بياض ساريغى وجهه سيله شيمدى ده كوزمك او كنه
 كلبور . روس توره سى مرد يوندن ايننجه : « امام سنييسك ؟ اهالى يي ايچون
 قودورتىورسك ؟ » ديدى . امام افندى هيچ بر غير طييميلك كوسترمه دن « الحمد لله
 بو كويك امامى بيم ، اهالى يه دين اسلامى و كرتمكله موظفم » ديدى . عسكر
 مفتاح الدين ترجانلق ايديوردى . روس توره سى ينه « اهالى يي ايچون قودورتىورسك ؟ »

[*] اسراونيك : متصرف

دیدي . امام افندی و بن کسبی قودورتمیورم . یالکز بن دین او کره تیورم .
امر معروف هی منکر هر مسلمانان فرضدر . دیدي . روس تورمسی یکیدن :
« خرسیان واسیلی نك اوینه کیره دك نیچون ، نه حقله قرآن او قودك . نیچون
قودورتدك . » امام افندی « بن واسیلی بی یلمم . بن عمادی آغای زیارت ایتدم .
اسکیدن بری جاممك اختیاریدر . شریعتمه کوره بر مسلمان وفات ایتدیکی
وقت قرآن او قومق سنت ، ایمان تلقین ایله مك فرضدر . » روس تورمسی : « نیچون سن
خرستیان زاخار ، واسیلی ، پترو ، دیتمی لری قودورتادك محمدك دینه آلدك ؟ »
امام افندی « اونلر خرسیان دكل ، شریعته کوره من قال لا اله الا الله فهو مسلم . »
دیدي . روس تورمسی امام افندی بی قره غوله تسلیم ایتك ایتدی . اهالی
و یرمه جکز . نه حقله ؟ « او آت خرسزلی یامش دكل . » دیه باغیرنجه روس
مأموری « او یله ایسه حکومت دائرمنه کندك کل » دیدي . امام افندی « قانون
سز کدر . قارش کله تم » دیدي . او برلری ژاندارمه لر آلوب کوتوردیلر . ایتسی
کون امام افندی حکومت دائرمنه کندی کیتدی . لکن ایجری کیر کیرمن
اوی توقیف ایتملر . اشکنجه یایوب یامدقلری بیلمیورم . یالکز او قدری
معلوم . امام افندی اوچ آی سو کره حبس خانه ده وفات ایتدی . آکلاتیسه کوره امام افندی نك
یاتدنی زندانك اوستندن هر کیجه سایه بر نور یو کسلورمش .

ذليخا — زوالی !

عبدالله — چوق کچمه دن کدرندن خام افندی ده وفات ایتدی . شیمدی
امام افندی نك مخدومنی امام انتخاب ایتك ایتدیورلر . فقط روسلر بدرینه
بکزه مسندن قورقیورلر . سزك وضعیت کزده اولانلری تکرار تکرار یاقالا یوب
کوتوردیلر . احمد جانك برقرینی مناسره کوندردیلر . سنی کوتوردکلریك ایکنجی
کوی ، صبت اللهك زوجمسی ، آلفه کلن روسلری کورونجه قورقوسندن کندی
سویه آتدی . ایش محکمه ده حالا سورو کله نوب دوریور . آکله تدقلرینه کوره
پاپس درت آی خسته خانه ده یاطمش ، جیقدقن سو کره باشقه یره نقل ایتملر .
ذليخا — فصل اولوب ده بی آرامیورلر . دیوردم شمدی آکلادم . او غم دیمك
نوسونون غائب اولدی .

عبدالله — غائب اولدی . قزلبی ایدلک او برطرفنده برقاچ هفته اول کوردم .
ذلیخا — برقاچ هفته اول ؟ سلامتده درلر دکلی ؟ زواللی سلیم جان نیم بیلیر
شیمدی نه حالده در ؟

عبدالله — دشمنلر سیریا به سورکون ایتلک ایستورلر . جناب حق یاردیجی
اولورسه البت قورتیلور . مال ملک خراب اولدی . چونکه هینک اوی بارق
شمدی قاپاندی .

ذلیخا — نه یاپایم ؟ بن بوتون عرم بویجه بوکافره اسیری اوله جنم ؟ (بشکی
کوستره رک) ایشه یکیدن چوجنم اولدی . نه یاپایم تقدیر !

عبدالله — همشیره جکم صبر ایت ! ایزکی بولوق اوده بریشی . امام افندی
آیرمازدن « بواشی آرتق سکا ترک ایدیورم » دیدی . بن سزک ایزکزی بولوق ایچون
بوتون جوار ی طولا شدم . روسندن ، تاتاردن سوریشدیردم . برلرینی طوتماز
خبرلر ایشتم . اورنبورغده بر ذات کوردم . وقتی حالی یرنده دیدی . والده کز
طاوشان قریه سندن هجرت ایدن عبدالله آقاه مکتوب یازدیروب سوردی .
بوراده دکلدز جواپی کلدی . باشقه بریسی سنک روس اصیلزاده سی یانده
دوردیفکی ، تماماً روسلاشدیفکی ، راست کلدکلرینی طسانیق ایستمدیکی
سویله دی . نهایت ایزکی حضر علیه السلام کوستردی . اوپله که جیرمیشه ن یازانده
(ایدیل — آریاق) لی بر چناق — چوملک تجاری ابله بزم کویدن بر آت تجاری بر
خانده قالمشیر . قونوشورکن سوز آده سنده ایدل — آریاقل ذات : بزه بر روس
مسافر اولدینی زمان کویمزده بر مسلمان قادینی وار دیه سویله دی دینس . سنک
ایزکی بوسورتله بولوق .

ذلیخا — اوپله ایسه بورایه بیله رک کلدک !

عبدالله — بن بر یاکلشلق یایعایم دیه کویکزدن اولا بر ایکی کره کجدم .
چشمه یه کیدرکن یورویشکی ، والده نک یورویشه بکزمدم .
ذلیخا — ای زواللیلر ! ای زواللیلر ! بن بوراده جفا کجدم . فقط بوتون
اوراده یش دفته فضله سی چکمشیر . شمدی بن نه یاپایم ؟ بی بوسارتدن قورتلور .

عبدالله — (پتروني كوستره رك) ياواش !

ذليخا — (بر آرز باقدقدنصو كره) خاير ، خاير . بن قلام ؟

عبدالله — اولاي بن والده كه خبر ويرييم . و آنلردن دعا آلهيم . آندن صو كره .
بر چاره سني بولورز . (ياواشجه) سليم جانلري بوكونلرده زنداندن قاچيرمق ايچون
اوضراشيورلر . موفق اولورسه اوزون يوله چيقار . آق طويراغه [*] روسك
ايريشه ميه چكي يره واريرسكز . همشيره جكم سن بر آرز صبرايت ! جناب حق سكا
حضرت ايوبك زوجه نيك اجريني وفرعونك قيزي حضرت آسيه نيك ثوابني بازار .
صبر ايت ! اونلر كورمديكي زمان نمازيكي قيل ، آلهك اسمني خاطر كدن چيقارما!
نمازلفك وارايسه بن شمدى بر نماز قيلهيم .

ذليخا — پنجه لر قياتير . برده ني چكه رك پتروني برده آرقه سنده براقير .
(عبدالله نمازه حاضر لانيير) بنده قيله جقم . طهارت آلايم . (اوجاغل آرقه سنده
قائب اولور .)

عبدالله — زواللى قادينچيزك بفرى طوتوشمش . حد اولسون نهايت بولوق .
بن روسلاشمشدر ديه ظن ايدييورم . شيخلر امداد ايدر ايسه بوسبوتون طوغرو
يوله كيور . يارب امداد ايله ! كافرك اسارتدن بتون ديار اسلامي آزاد ايله .
الحمدالله برفردى اسلام دينته اعاده ايتك ايلك نصيب اولدى . الحمدالله . (ذليخا
ايچري كيور برلكده نماز قيلارلر .)

عبدالله — (نمازدن صو كره) جناب حق بوتون مسلمانلغك يوزيني كولد .
رسون . جناب حق كافرك اسارتق آلتنده ايكله ين مسلمانلرك ايشلريني تسهيل
ايتسون .

ذليخا — آمين !

عبدالله — اسلام ديني ايچون زندانده ياتانلرك قبليرينه قوت وير !

ذليخا — آمين (خنچقريقلرله آغلار)

عبدالله — اسلام ديني ايچون سيريابه سورولتلك بوللريني قيصالت !

[*] آق طويراق . توركيه ديمكدر .

ذليخا — آمين ، آمين (آغلار)

عبدالله — دشمن الى آلتندە اسير اولوب پدر و والده سندن ، زوج زوجە سندن
محروم اولانلرى (ذليخا خنجقريقلە آغلار) مائەسە قاووشدير . آمين !
ذليخا — آمين !

عبدالله — چوققىسىز قالان آنايە ، آناسىز قالان اولادە ، قوجەسىز قالان قادينە
ياربى صبر وير ! صبر وير ! (ذليخا آغلار)

عبدالله — شو زواللى ! پدر و والده سندن آيريلان دشمن قولندە اسير بولان ،
اولادلارندن جدا اولەرق ، قوجە سندن محروم قالان ذليخانك ايشلرني آسان قيل !
ذليخا — آمين ، آمين !

عبدالله — يىغمىرك حرمى ، اوليالرك قيمى ايچون شوقادينك كوز ياشلرني
قوروت ! (ذليخا خنجقريقلە آغلار) اسلام ايچوم چكديكى مشقت و مختلرى قبول
ايدوب چولوق چوجغنه ، والده سە و قوجە سە قاووشدير .
ذليخا — آمين

عبدالله — (ال قالديرير ، ذليخادە آغلایەرق دعا ايچون ال قالديرير و آراسيرە
آمين دير .)

عبدالله — (دعا تمام اولدقدنصوكرە) همشيرە جكم . شمدى بن كيدە جكم .
يولجى يولندە كرك . والده كە كيدوب سلامت خبريني اولاشديريرم . شيخە كيدرك
دردىكى آكلاتير و سنك ايچون مدد سورارم ، همشيرە جكم . سن بر آرز صبر
ايت ! بو كونه قدر تحمل ايتدك . بر آرز دها تحمل ايت . جناب حق نصيب ايلرسە
مشايخ ياردەمچى اولورسە بىز سنى بورادە براقايىز (او صرەدە بىجرەمى ووردرلر ،
ذليخا اور كر .)

ذليخا — (عبدالله) سكوت ! بلكە قومشولر . ايجلرندە بك دوموز
لولانلرى وار .

عبدالله — (قيو يانندە صاقلانير . بىجرەمى تكرر ووردرلر . ذليخا پردەمى
ايجلر) كيم او !

خارجدن بر سس — بك فنا حالده اوشودم . الله رضاسى ايچون ايچرى
المازسه كز صفوقدن ثوله جكم .

ذليخا — (قورقارق عبدالله) بوكيمك صداسى (كنديسى هيجانندن تتر)
سويله ! بوكيمك صداسى ؟ بكا بك آشنا كليور .

عبدالله — بودشمن صداسى دكل !

ذليخا — (قبو ديبنده) يوره كم چاتلاياجق . سويله بوكيم ؟

عبدالله — بنده بيلميورم . لكن بر دوست صداسى اولديتني حس ايدبيورم .
الله ياردجى ومشاهير مددجيمز اولسون . كيت آج ! فضله بكه تمه ! (ذليخا
قبويه كيدر كن پترويه باقار .)

عبدالله — نه اولور ايسه اولسون آج ! (ذليخا ياواشجه چيقوب كيدر)

عبدالله — بوكيم ؟ يوقسه شيخك كرامتيله بكا قارشى قورولان طوزاغى خبر
ويرمك ايستين عزيز ارنلردن بريسى مى ؟

(قبو آجيلير ، او كده ذليخا قوشوب كيور . آرقاسندن سليم جان كيوراوزرنده
بر قفتان وار . آلتندن محبوس البسه سى كورينر . ذليخا صحنه نك اورتاسه كلهرك
نه ياباجغنى بيلميرهك طورير .)

سليم جان — (يانه كلهرك بر آزاقدقدن صوكره) ذليخا بنى طانيمورميسك ؟
(كوركى آتار ، محبوس قفتانى آجيلير !)

عياص اسماعلى